

26745 - ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىغا دەلىللەر ، ھەمدە ئۇنىڭ بەندىلىرىنى يارىتىشتىكى ھىكمەت

سوئال

مىنىڭ بىر غەيرى مۇسۇلمان دوستۇم مەندىن ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنى ئىسپاتلاپ بېرىشىمنى ، ھەمدە نىمىشقا ھاياتلىقنى بەرگەنلىكىنى ، ھەمدە ئۇنىڭ كەينىدىكى مەقسەت نىمە دەپ سورىدى . لىكىن جاۋابىم ئۇنى قانائەتلەندۈرەلمىدى . شۇڭا ئۇنىڭغا نىمە دېيىشىم كىرەكلىكىنى دەپ بەرسەڭلار .

تەپسىلىي جاۋاب

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

قەدىرلىك مۇسۇلمان قېرىندىشىم ، سىزنىڭ كىشىلەرنى ئاللاھ تەرەپكە چاقىرىش ۋە ئۇلارغا ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنىڭ ھەقىقىيلىكىنى چۈشەندۈرىشىڭىز بىزنى تولمۇ خۇشال قىلىدۇ . ئاللاھنى بىلىش ساغلام تەبىئەتكە ۋە ساغلام ئەقىلگە ئۇيغۇن . قانچىلىغان كىشىلەر باركى ، ئۇلارغا ھەقىقەت ئايدىڭ بولغاندا ، ئۇلار ئاللاھقا بويسۇنۇشقا ، يەنى دىنغا كىرىشكە ئالدىردى . ئەگەردە ھەر بىرىمىز دىنغا بولغان مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلسا ئىدى ، ناھايىتى كاتتا ياخشىلىقلار ۋە جۇتقا چىققان بولاتتى . شۇڭا بىز سىزنى ، قېرىندىشىمىزنىڭ پەيغەمبەرلەر ۋە ئەلچىلەرنىڭ ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغىنى ئۈچۈن تەبرىكلەيمىز ، ھەمدە بىز سىزگە ۋەدە قىلىنغان كاتتا مۇكاپات بىلەن خۇش خەۋەر بېرىمىز ، پەيغەمبىرىڭىز (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) دىگەندەك : **« ئەگەر ئاللاھ بىر كىشىنى سىنىڭ قولۇڭدا توغرىغا يېتەكلىگەن بولسا ، بۇ ساڭا قىزىل تۆڭلەردىنمۇ ياخشى بولاتتى . »** [بۇخارىي (3134) ، مۇسلىم (41872) نەقىل قىلغان . " قىزىل تۆڭلەر" بولسا تۆڭلەرنىڭ ئەڭ ياخشى تۈرى .

ئىككىنچى :

ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنىڭ ئىسپاتىغا كەلسەك ، بۇ ئۇنى مۇلاھىزە قىلىدىغان كىشىگە ئىنىق . ھەمدە ئۇزۇن ئىزدىنىشنىڭ ھاجىتى يوق . بىز بۇنى مۇلاھىزە قىلساق ، ئۇنىڭ ئۈچ قىسىمغا بۆلىنىدىغانلىقىنى بايقايمىز : تۇغما تەبىئەت دەلىللىرى ، ھىسسىي دەلىللەر ، ۋە شەرىئىي دەلىللەر . ھەمدە ئۇ ئۇلۇغ ئاللاھنىڭ ئىزنى بىلەن سىزگە ئايدىڭ بولىدۇ .

بىرىنچى :

تۇغما تەبىئەت دەلىللىرى :

پېشىۋا ئىبنۇ ئۇسەيمىن مۇنداق دىگەن :

" تۇغما تەبىئەتنىڭ ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنى دەلىللىشى شەيتانلار ئاداشتۇرۇۋەتمىگەن كىشى ئۈچۈن دەلىللەرنىڭ ئەڭ كۈچلىكى . شۇڭا ئاللاھ مۇنداق دىگەن : **« ظەللام دىنغىغا يىزىلە نۇضن ، اللھ نعت تەبىئىتى (ئۇنىڭ دىنغىغا)**

(ظەئە شەككىغە) اللە ظەئەنسانلارنى شەدەن بەلەن ياراتقان .» [رۇم (رەم) : 30]

ئادەمنىڭ ساغلام تەبىئىتى ئىلاھنىڭ مەۋجۇتلىقىغا گۇۋاھلىق بېرىدۇ ، ھەمدە شەيتانلار ئۇنى ئازدۇرۇۋەتمەسلا ، ئۇ بۇنىڭدىن بۇرۇلۇپ كەتەلمەيدۇ . كىمكى شەيتانلار تەرىپىدىن ئازدۇرۇلدىكەن ، بۇ دەلىلنى تونۇپ يەتەلمەيدۇ . "

[« شەرھ سەفارىيە » دىن ئىلىندى .]

ھەر بىر كىشى ئۇنىڭ بىر پەرۋەردىگارى ۋە ياراتقۇچىسى بارلىقىنى ئىچىدە ھىس قىلىدۇ ، ھەمدە ئۇ ئۆزىنى ئۇنىڭغا مۇھتاج ھىس قىلىدۇ . ئەگەر بىرەر چوڭ ئاپەت ئۇنىڭغا چۈشسە ، ئۇ ئىككى قولىنى ، ئىككى كۆزىنى ۋە قەلبىنى پەرۋەردىگارىدىن قۇقۇزۇشنى تەلەپ قىلىپ ئاسمانغا قارىتىدۇ .

ھىسسىي دەلىللەر :

بۇ كائىناتتا مەۋجۇت نەرسىلەرنى كۆرسىتىدۇ . بىز ئەتراپىمىزدا مەۋجۇت نەرسىلەرنى كۆرىمىز ، مەسىلەن ، دەرەخلەر ، تاشلار ، ئىنسانلار ، يەرشارى ، ئاسمانلار ، دىڭىزلار ، دەريالار . . .

ئەگەر بۇ شەيئىلەر شۇنداق كۆپ ، كىم ئۇلارنى ياراتتى ھەمدە ئۇلاردىن خەۋەر ئالىدۇ ؟ دەپ سورالسا :

جاۋاب بولسا ئەگەر بۇ شەيئىلەر تاسادىپىي ، ئۆزلۈكىدىن ۋە ھېچقانداق سەۋەپسىز بارلىققا كەلگەن بولسا ، ئۇنداقتا ئۇلارنىڭ قانداق يارىتىلغانلىقىنى بىلىدىغان ھېچكىم يوق ، ھەمدە ئۇ بىر ئىھتىماللىق . بىراق يەنە بىر ئىھتىماللىق بار ، ئۇ بولسىمۇ بۇ شەيئىلەر ئۆزلىرى تەرىپىدىن يارىتىلغان ھەمدە ئىشلىرىدىن ئۆزى خەۋەر ئالىدۇ .

ھەمدە يەنە ئۈچۈنچى بىر ئىھتىماللىق بار ، ئۇ بولسا ئۇلارنى ياراتقان بىرسى بار . بىز بۇ ئۈچ ئىھتىماللىققا قارىساق ، بىرىنچى ۋە ئىككىنچىسىنىڭ مۇمكىن ئەمەسلىكىنى بايقايمىز . ئەگەر بىز بىرىنچى ۋە ئىككىنچىسىنى رەت قىلساق ، ئۇنداقتا جەزمەن ئۈچىنچىسى توغرا ، يەنى بۇ شەيئىلەرنىڭ ئۇلارنى ياراتقان بىر ياراتقۇچىسى بار ، ھەمدە ئۇ ياراتقۇچى بولسا ئاللاھ . بۇ قۇرئاندا تىلغا ئېلىنغان . ئاللاھ مۇنداق دېگەن : « ياكەن ظۇلار ياراتقۇچىسىز يارعتلغانمۇ ؟ ياكەن ظۇلار ظۇلەر ياراتقۇچىمۇ ؟ [35] ياكەن ظۇلار ظۇلەر ياراتقۇچىسى ۋە زۇمىننى ياراتقانمۇ ؟

بەلكەن ظۇلار (اللە نەئەت بەرلەككەئە) ظەئەئە نەمە يىدۇ .» [تۇر (تاغ) : 35-36]

ئاندىن بۇ كائىناتتا مەخلۇقاتلار قاچاندىن بىرى مەۋجۇت ؟ بۇ يىللار مابەينىدە ، كىم ئۇلارنىڭ بۇدۇنيادا ساقلىنىپ قىلىشىنى پۈتۈنەتتى ھەمدە ئۇلارغا تۇرۇپ قىلىشنىڭ يوللىرى بىلەن تەمىنلىدى ؟

جاۋاب : ئۇ بولسا ئاللاھ ، ئۇ ھەر بىر شەيئىگە ئۇنىڭغا ماس كىلىدىغان ھەمدە ئۇنىڭ ساقلىنىپ قىلىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىدىغان نەرسىنى بەردى . چىرايلىق يىشىل ئۆسۈملۈكلەرگە قارىمىسىز ؟ ئاللاھ ئۇلارنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلىنىشىنى ئۈزۈۋەتسە ، ئۇلار ياشىيالمىدۇ ؟ ياق ، بەلكى ئۇلار قۇرۇق پاختال بولۇپ قالىدۇ . ئەگەر سىز بارلىق شەيئىلەرنى مۇلاھىزە قىلسىڭىز ، ئۇلارنىڭ ئاللاھقا تايىنىدىغانلىقىنى بايقايسىز . ئاللاھ بولمىغان بولسا ھېچنەرسە قالمىغان بولاتتى .

ھەمدە ئاللاھ ھەر بىر نەرسىنى ئۆزىگە ناس كىلىدىغان نەرسىنى قىلىشقا ياراتتى . شۇڭا تۆڭلەر مەسىلەن ، مىنىشكە . ئاللاھ مۇنداق دېگەن : « ظۇلار بەلمەمدۇكەن ، ظۇلار ظۇلەن ھايۋانلارنى (قۇدرەت) قولمىمىز بەلەن خەلق ظەتتىق ، ظۇلار ھايۋانلارنى باشقۇردىمىز تىزغۇچىلاردىن [71] . ھايۋانلارنى ظۇلارغا بويسۇندۇردىمىز

